

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravištvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	p
Pri 1 × objavi $\frac{1}{4}$ str. 600.—		
• • • „ $\frac{1}{2}$ „ 300.—		
• • • „ $\frac{1}{4}$ „ 150.—		
• • • „ $\frac{1}{8}$ „ 75.—		
• • • „ $\frac{1}{16}$ „ 37.50		

VII. letnik.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1924.

Štev. 22.

Eng. Franchetti:

Nekaj besed v odgovor.

V številki 126. «Nove Dobe» poziva g. Ivan Bizjak obrtniške zastopnike v trgovski in obrtniški zbornici «na odgovornost» glede njih delovanja v tej korporaciji. Kot načelnik obrtnega odseka zbornice se čutim primoranega, da se temu pozivu odzovem in da navedem vsaj par dejstev, da dokažem, da je bila kritika g. Bizjaka neupravičena in njegovi očitki neutemeljeni.

V članku navaja g. Bizjak konkretna vprašanja, ki se tičejo interesov obrtništva in ki bi se morala v zbornici rešiti, a glede katerih da ni zbornica po njegovem mnenju ničesar storila. Njegove trditve moram odločno zavrniti, ker ne odgovarjajo resnici. Tako je bilo vprašanje fušarstva v obrtnem odseku opetovano predmet živahnih debat in zbornica je večkrat ustno in pismeno intervenirala pri merodajnih oblasteh, da se temu zlu odpomore in če se niso še dosegli povsod se povoljni uspeli, ne smemo tega očitati zbornici, ki je storila za odpravo fušarstva prav gotovo vse, kar ji je bilo mogoče v njenem delokrogu.

G. Bizjak želi znati, kaj je napravila zbornica za odpravo tako krivičnega obrtnega reda. Jaz bi pa tu vprašal, ali zna g. Bizjak, kje je osredotočena akcija za revizijo, odnosno izdajo obrtnega reda? Ako bi se g. Bizjak o delu, ki ga vrši naša zbornica glede novega obrtnega reda, več zanimal, si najbrž ne bi upal staviti tega vprašanja.

Glede pogojev pri oddaji državnih dobav obrtnikom, se je v zbornici tudi obširno razpravljalo. O tem vprašanju je imel na eni zadnjih sej združenih odsekov zbornični član g. Ložar daljše poročilo in so se tozadevni sklepi predložili na merodajna mesta. Nadaljevala se bo ta akcija tudi v bodoče, dokler ne pridemo do zaželjenih uspehov.

Omiljenju davčnih bremen, ki preobčutno obremenjujejo davkoplachevalce v Sloveniji, je posvečala zbornica stalno največjo pozornost in ni opustila nobene prilike, da bi se ne zavzela za znižanje vseh onih davčnih bremen, ki preobčutno zadevajo posebno obrtniški stan. Ponovno je zahtevala ukinitvev davka na poslovni promet, odnosno njegovo znižanje. Zahtevala je širšo razlago pojma «mali obrtnik», od katerega zavisi prostost davka. Tudi se je zbornica najodločneje zavzela za odpravo točariških taks, ki

prekomerno obremenjujejo gostilničarje. Zahtevala je, da se občna pridobnina za leti 1924. in 1925. ne zviša ter podvzela v tem oziru še mnogo drugih važnih akcij, iz katerih se dá razvideti, da je pazno zasledovala težnje obrtnikov in storila vse, kar je smatrala potrebno za varstvo njihovih interesov.

Kar se tiče kreditov za mali obrt, naj navedem tu samo akcijo, ki jo vodi zbornica glede ustanovitve Državne obrtne banke, pri čemer je posebej omeniti, da se je za to osobito zavzel zbornični član g. Zadravec. Tudi je zbornica zahtevala, da se do ustanovitve Državne obrtne banke osnujeta v Mariboru in Ljubljani filijalki Državne hipotekarne banke, ki bi dajali našim obrtnikom cenene kredite. Istotako smo se tudi zavzemali za to, da bi dobili podpore iz razpoložljivih kapitalov razredne loterije, vendar so vsote, ki pridejo v poštev po zadnjem poročilu, ki ga je tozadevno dobila zbornica, tako nezadostne, da je od tu težko pričakovati izdatnejše pomoči. Pričakovati je bilo, da bo vprašanje ustanovitve Državne obrtne banke rešeno že letos; z razpustom skupščine se je pa moralo tudi to odložiti do sklicanja nove skupščine, ki bo, upajmo, uzakonila predloženi zakonski projekt.

Končno trdi g. Bizjak, «da je skupna zbornica zaščitnica trgovine in industrije, kar izpričuje že to, da sta v njej po večini trgovina in industrija zastopani». Čudim se tej trditvi, ker si ne morem misliti, da ni g. Bizjaku še znano, da so v zbornici vse tri panoge paritetno zastopane, da ima tam obrt 16 zastopnikov, kakor jih imata tudi trgovina in industrija vsaka samo po 16.

Kakor pri gori navedenih akcijah, tako je zbornica tudi v ostalem svojem delovanju vedno in povsod z največjo vnemo zasledovala interese obrtnikov, žrtvovala mnogo truda in pokazala dokaj inicijativnosti, da se pa ni doseglo povsod zaželjenih uspehov, zato pač ne moremo dolžiti zbornice.

Ko sem prečital članek g. Bizjaka, se nisem več čudil, da je prišel celjski zbor na podlagi tako neobjektivnih informacij z večino glasov do sklepa, v katerem se priporoča delitev zbornic. Držim pa, da je sklep, storjen na podlagi takih informacij, zelo dvomljive vrednosti. Vprašanje delitve zbornic je za razvoj našega stanu prevelike važnosti, zato moramo pri razpravah o tem vprašanju uporabljati zgolj stvarne argumente brez vsake strasti, ki bi mogla rešitvi tega vprašanja samo škoditi.

Novi obrtni zakon.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je priredila v zadnjem času več anket, ki so se bavile specijelno s projektom novega obrtnega zakona. Na podlagi številnih izjav in predlogov iz gospodarskih in posebnostno iz obrtniških krogov, od strani obrtnih zadrug in njihovih zvez, kakor tudi na podlagi predlogov, ki jih je stavilo v prvi vrsti glede organizacije obrtništvа zadržno nadzorništvo v Celju, se je na zborničnih anketah posrečilo izgladiti difference med oddvojenimi mnenji ter doseči v splošnem sporazum skoro v vseh načelnih vprašanjih, pri čemer so prodrle skoro v celoti vsaj minimalne zahteve obrtništvа.

Uspeh, ki ga je s tem dosegla zbornica v tem za obrtništvо tako važnem vprašanju je tem pomembnejši, ker so bili med udeleženci zastopniki ne samo obrtništvа, temveč tudi trgovstva in industrije. Uvidenost, toleranca in zavest, da se razvoju posameznih gospodarskih panog ne sme postaviti nepotrebnih zaprek s preozkosrčno zakonodajo, da je pa tudi neobhodno potrebno, da se zaščiti eksistenca in razvojna možnost malega gospodarsko šibkega obrtnika, je zblížala zastopnike vseh gospodarskih panog tudi v takih vprašanjih, glede katerih se industrija, obrt in trgovina po nekaterih drugih pokrajinah naše države nikakor ne morejo sporazumeti.

Dve anketi, ena v Mariboru in druga, glavna v Ljubljani, sta se pečali s splošnim delom projekta obrtnega zakona ter z vprašanjem ureditve organizacije strokovnih zadrug in zadržnih zvez, z ureditvijo razmerja med delodajalcem in pomožnim osebjem, dalje z institucijo rāzsodišča, s kompetenco obrtnih oblasti prve stopnje in z vprašanjem sistema zbornic.

V naslednjem na kratko priobčimo resumé ljubljanske zbornične ankete, katere so se udeležili zastopniki Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, Zveze gostilničarskih zadrug za Slovenijo v Ljubljani, Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani, zastopnik obrtnozadržnega nadzorništva v Celju, ki je zastopal zahteve štajerskih obrtnikov, dalje zastopnik Zveze industrijev za Slovenijo v Ljubljani ter Uroda za pospeševanje obrta v Ljubljani. Prisostvoval je tudi sekcijski svetnik gospod dr. Ratej, ki je član ministerijalne komisije za izdelavo novega obrtnega zakona. Kot baza za obravnavanje se je sprejel provizorični načrt, ki ga je izdelala trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, katere zastopnik je vodil anketo.

Soglasno se je sprejelo načelo, da se dele obrti v proste, na dokaz usposobljenosti vezane (rokodelske in trgovske), in koncesionirane. Določilo se je, kateri obrti naj bodo v bodoče rokodelski, pri čemer se je uvrstilo nekatere nove in kateri imajo biti koncesionirani.

Za nastop rokodelskega obrta se je zahtevala dovršitev učne dobe (tri, odnosno po sklepu zadruge štiri leta), najmanj triletne, odnosno, kjer je predpisan mojstrski izpit, petletne pomočniške dobe ter položitev vajeniškega in rokodelskega (pomočniškega) izpita. Uvesti se ima tudi obligatoren mojstrski izpit, ki bi dal pravico do mojstrskega naslova in izključno pravico imeti vajence. Vajeniški izpit se ima polagati v zadnjem četrtletju vajeniške dobe. Če ga vajenec ne preštane ali če iz lastne krivde ne obiskuje obrtno-nadaljevalne šole, se učna doba podaljša do enega leta. V zadnjem letu pomočniške dobe se polaga roko-

delski izpit, šele dve leti po tem izpitu, torej po okroglo petletni pomočniški dobi pa mojstrski izpit.

Glede industrijskih obratov bi bilo naziranje industrije in obrtništvа deljeno le v toliko, da je prva zahtevala prostost dokaza usposobljenosti, minimalna zahteva obrtnikov pa je šla za tem, da se dokaz usposobljenosti vpelje vsaj v one veleindustrijske obrate, ki dejansko niso nič drugega, kakor zelo obsežen in obširjen rokodelski obrat (n. pr. konfekcijske tovarne in podobno). Soglasje se je doseglo glede zahteve, da se znaki, po katerih se ima soditi, če je kak obrat industrijski, navdejo demonstrativno vsaj v zakonu samem, da se na ta način omogoči zakonita opredelitev rokodelskih in industrijskih podjetij.

Precizirale so se soglasne zahteve glede zaposlerja in razmerja vajencev v industrijskih obratih, glede primerov, v katerih je omogočeno polaganje rokodelskega, odnosno mojstrskega izpita, brez rednih izpričeval o prestanem učnem in pomočniškem razmerju, dalje glede usposobljenostnih pogojev za nekatere koncesionirane in za trgovske obrte.

Soglasno se je zahtevalo, da se ima zadržugam dati večji vpliv pri reševanju obrtnih zadev, posebno prijav obrta. Zadržuge imajo biti tudi nadalje prisilne. Ustanovitev kolektivnih zadrug je dovoljevati le tedaj, če bi bilo delovanje strokovnih nemogoče. Pristop k zvezi zadržug mora biti obligatoren. Preurediti je nadzorništvo nad zadržugami.

Zbornice za trgovino, obrt in industrijo morajo ostati skupne, vendar pa z avtonomnimi odseki (obrti, trgovski in industrijski), katere sestavlja enako število voljenih zastopnikov iz vrst dotične gospodarske panoge. Posebne stanovske zadeve posamezne panoge obravnavaj in o njih odločaj samostojno dotični odsek, n. pr. glede obrtniških obrtni odsek, važne in vsem panogam skupne zadeve pa se inajajo obravnavati v skupnih sejah.

Odločno se zahteva, da se imajo določbe glede razmerja delodajalca do vajencev in pomočnikov ter predpisi o delovnem času, odpiranju in zapiranju poslovalnic, sprejeti v obrtni zakon, pri čemer je izvesti primerno popravo tozadevnih socialnopolitičnih zakonov in naredb.

Specijalna dvodnevna anketa se je bavila z ureditvijo stavbnih obrtov ter v glavnih potezah ob prisotnosti in s soglasjem inženjerskih in obrtniških interesiranih udruženj ter delegatov srednje in tehnične visoke šole izdelala tozadevni projekt.

V kratkem se ima vršiti pri zbornici tudi še posebna anketa za ureditev gostilničarskega in drogerijskega obrta, za katera je provizoričen projekt trgovska in obrtniška zbornica že izdelala.

V gornjem smo podali kratek pregled o obravnavanih glavnih vprašanjih, ker nam radi pomanjkanja prostora ni mogoče priobčiti preobširnih podrobnosti. Vendar pa morejo obrtniki že iz navedenega posneti, da se živahno in s polno paro dela na tem, da naš obrtnik dobi tak obrtni zakon, ki ne bo ustrezal le zahtevam obrtnega stanu, temveč tudi gospodarskega napredka in bodočnosti, za kar gre še posebna zasluga naši trgovski in obrtniški zbornici.

**Obrtniški koledar
za leto 1925. je izšel.**

Predlogi celjske združne konference k načrtu novega obrtnega zakona.

Sledeči predlogi so bili na tozadevna od obrtno-združnega nadzorništva v Celju stavljena vprašanja soglasno ali z večino glasov sprejeti na konferenci združnih in gremijalnih delegatov v Celju dne 5. oktobra 1924., na kateri je 46 obrtnih zadrug in gremijev bilo zastopanih po 70 delegatih. Predlogi se objavijo, kakor so bili prednašani in odobreni, brez ozira na svojo večjo ali manjšo upravičenost ali sprejemljivost.

Enako so ne glede na svojo izvedljivost ali neizvedljivost pridejani posebni, dodatni ali oddvojeni predlogi, ki so jih obrtnozdružnemu nadzorništvu v Celju prijavile posamezne organizacije, deloma pismeno deloma ustno po svojih delegatih.

I. Obrtne skupine.

a) Ali naj se tudi v bodoče pridržijo kategorija tako zvanih prostih obrtov? Katere obrte bi bilo šteti med proste?

Skupina prostih obrtov se prehodno ne bo dala popolnoma eliminirati. Skrbeti pa je za to, da se število prostih obrtov po možnosti skrči, da se njih izvrševanje veže na gotove okoliščine (starost, državljanstvo, zanesljivost itd.) ter na pogoje, da se smejo izvrševati le osebnostno po upravičencih, izključivši najemnike in namestnike.

Več obrtov naj se praviloma eni in isti osebi ne podeljuje, izvzemši obrte sorodnega značaja.

Dodatni in oddvojeni predlogi:

1. Proste obrte bi bilo taksativno naštetih.
2. Obrti naj se razdelijo v rokodelske in tovarniške. Tiste obrte, ki jih ni možno pridelati eni ali drugi teh skupin — izvzemši koncesijonirane obrte — bi bilo na podlagi tozadevne izjave trgovske in obrtniške zbornice proglasiti za proste.
3. Predpisi o izvrševanju obrta po vdovi ali nedoletnih otrocih naj ostanejo, kakor veljajo sedaj za Slovenijo.
4. Kot prosti naj se smatrajo samo trgovski obrti.

b) Kako bi bilo razdeliti obrte?

Obrte je razdeliti v proste, rokodelske ter koncesijonirane; rokodelski in koncesijonirani pa naj se delijo v:

1. obrtoma izvrševane in
2. industrijske, glede katerih pa so v splošnem veljavni isti predpogoji kakor za rokodelce, odnosno koncesijonirane obrte.

c) Katere obrte je treba uvrstiti med rokodelske?

Med rokodelske obrte je všteti:

1. do sedaj za rokodelske priznane obrte;
2. one proste obrte, glede katerih trgovska in obrtniška zbornica poda mnenje, da jih je treba prišteti k rokodelskim.

Posebni in oddvojeni predlogi:

1. Med rokodelske obrte je všteti tudi: fotografijo vseh vrst, izdelovanje cementnih predmetov, izdelovanje perila, izdelovanje usnatih gamaš, mlinarstvo, zage, krovstvo z lesnim cementom in lepenko, tkalstvo.
2. Rokodelski naj bodo vsi obrti, razen trgovskih in industrijskih.

d) Kako bi bilo uvrstiti trgovske obrte? Je-li potrebno razlikovanje med posameznimi vrstami trgovskih obrtov, v katerem oziru in v kakšne svrhe?

Vprašanje je rešiti po prizadetih trgovskih organizacijah.

Posebni predlogi:

1. Samostojno se morejo izvrševati samo sledeči glavni trgovski obrti: trgovina z mešanim, kolonijalnim, manufakturinim, materialnim blagom, z usnjem, vinom, železino in živino. Vse druge trgovske obrte sme izvrševati le trgovec, ki ima dovoljenje za enega glavnih trgovskih obrtov. Trgovci, ki takega dovoljenja nimajo, lahko izvršujejo obrt kot natak meščenci trgovec z odgovarjajočim glavnim trgovskim obrtom brez posebne obrtovnice. S tem bo malim, posebno podeželskim trgovcem prihranjeno plačevanje pridobine.
2. Trgovcem je zabraniti prodajo predmetov, ki jih v dotičnem kraju v zadostni množini izdelujejo rokodelci in tovarnarji. Izvzete so prehranjevalne stroke.

e) Ali je pridržati sistem koncesijoniranja? Za katere obrte naj se predpiše koncesija?

Sistem koncesijoniranja je pridržati. Na koncesijo je vezati vse do sedaj v Sloveniji za koncesijonirane priznane in one obrte, katere bi po mnenju trgovske in obrtniške zbornice še bilo prišteti. Podelitev koncesije naj je odvisna od usposobljenostnega dokaza in izvršitve ostalih predpogojev, katere določajo sedaj veljavni obrtni zakoni, odnosno jih predlagajo trgovske in obrtniške zbornice. Pred podelitvijo koncesije je v vsakem posameznem primeru zaslišati tudi pristojno obrtno, oziroma trgovsko organizacijo.

Posebni predlogi:

1. Med koncesijonirane obrte naj se všteje brivsko-frizersko-vlasuljarski obrt, to pa zaradi kontrole krajevne potrebe in boljšega izvrševanja predpisov glede čistote obratnih lokalov.
2. Na koncesijo naj se veže mesarski obrt.
3. Koncesija za elektrotehniški obrt naj se veže na stroge pogoje.

f) Ali je potreben poseben zakon za stavbne obrte?

Poseben zakon za stavbne obrte ni potreben ter naj se zanje veljajoči predpisi sprejmejo v tekst obrtnega zakona samega. Ti predpisi naj se prilagodijo sedanjim razmeram, pri čemer naj se olajšave § 15. zakona z dne 26. decembra 1893., drž. zak. št. 193, po možnosti opuste.

Oddvojeni predlogi:

1. Za stavbne obrte naj se pridržijo, odnosno izda poseben zakon.
2. Za preprosta stavbna dela v krajih, kjer ni izšolanih stavbnih obrtnikov, naj se dovolj olajšave in podelitev take omejene koncesije veže le na pogoj zadostne praktične izobrazbe.
3. Stavbeniku ne sme biti dovoljeno izvrševanje tesarskega in zidarkega obrta, ako se teh obrtov ni dejansko praktično izučil in zanje dokazal usposobljenost.

g) Kakšno mesto naj zavzemajo v zakonu industrijska podjetja? Bistveni znaki industrije?

Industrijski obrti naj zavzemajo mesto koncesijoniranih obrtov, vezanih na predpogoje, ki veljajo za rokodelske obrte. Industrijski obrti se morajo glede zaposlovanja vajencev podrediti predpisom pristojnih prisilnih obrtnih organizacij. Zaposlenje naj bo dovoljeno samo industrijskim obrtom, ki stalno zaposlujejo največ do 30 kvalificiranih delayceev.

Določitev razmerja med številom pomočnikov in številom vajencev naj se prepusti zadrugam, pri čemer naj velja načelno sledeče razmerje:

- a) za prvih 10 vajencev 2 : 1,
- b) za nadaljnje vajence 5 : 1.

Definicijo industrije je individualno rešiti, ker je težko določiti splošno veljavna enotna načela.

Oddvojeni predlogi:

1. Izvrševanje malega rokodelskega obrta naj se ne dovoli onemu, ki se je izučil v industrijskem podjetju.
2. Razmerje med industrijskimi in netovarniški obrti, oziroma obseg obrtnih pravic ene kakor druge kategorije naj se v zakonu natančno določi.
3. Izvrševanje stavbnih obrtov se ima industrijskim podjetjem zabraniti.
4. Industrijska podjetja naj se obravnavajo v posebnem poglavju.

h) Kateri obrti naj se smatrajo za sorodne?

Za sorodne obrte je smatrati one, ki so si po svojem bistvu enaki. V tem pogledu je za vsak primer merodajno mnenje pristojne obrtniške in trgovske zbornice.

Dodatni predlogi:

1. Kdor hoče izvrševati več, čeprav sorodnih obrtov, mora za vsak obrt posebej izkazati usposobljenost.
2. Brivsko-frizersko-vlasuljarski obrt ne sestoji iz treh medsebojno različnih ali sorodnih obrtov, marveč je eden, skupni obrt. Preizkušnja iz tega obrta ima obsegati vse tri dele. Izjemo naj tvori le po ženskih osebah izvrševani damski frizerski obrt.
3. Za sorodne naj se prijavijo obrti, ki izdelujejo iz istih sirovin.
4. Za sorodne se imajo smatrati klobučarski in modistovski obrt, obrti mesarjev in konjskih mesarjev, prekajevalcev mesa in prekajevalcev konjskega mesa.

II. Usposobljenostni dokaz.

a) Za katere kategorije obrtov je zahtevati dokaz usposobljenosti? Kako se naj ta dokaz doprinese?

Dokaz usposobljenosti je zahtevati za vse rokodelske in koncesijonirane obrte. Doprinese se z dokazom redno izvršene učne dobe in pomočniške dobe ter prestane pomočniške preizkušnje in mojstrskega izpita.

Oddvojeni predlogi:

1. Dokaz usposobljenosti se zahteva tudi za vse samostojne izvrševane trgovske obrte in za tovarniške obrte.

2. Isto velja za gostilničarski in kavarnarski obrt. Trgovcem naj se točenje alkoholnih pijač pod nobenim pogojem ne dovoljuje.
3. Za nastop gostilničarskega obrta v podeželskih občinah z manj kakor 2000 prebivalci naj se usposobljenostni dokaz ne zahteva.
4. V stavbnih strokah mora triletna učna doba obsegati najmanj 27 mesecev učinkovitega dela.
5. Koncem učne dobe naj se dela vajeniška, po poteku predpisane pomočniške dobe pa pomočniška preizkušnja in nato mojstrski izpit.
6. Vajenec naj se tudi po prvem in drugem letu učne dobe podvrže posebnim malim preizkušnjam, da se bolje nadzoruje njegovo napredovanje in sposobnost za obrt.
7. Državnim nameščencem naj se obrtne pravice sploh ne podeljujejo.
- b) Kako je urediti učno dobo za posamezne vrste obrtov? V katerih primerih in za koliko časa bi se smela učna doba podaljšati?

Učna doba naj znaša najmanj tri leta.

Podaljšanje učne dobe sme določiti pristojna zadruga:

1. v primeru, da je vajenec iz kateregakoli vzroka izostal več kakor četrt leta iz učenja;
2. če vajenec pri pomočniški preizkušnji ne odgovarja zadostno;
3. če vajenec ni absolvirал obrtne nadaljevalne šole, kjer se taka nahaja, na manj z zadostnim uspehom;
4. če vajenec s svojim vedenjem med učno dobo ni zaslužil biti povišan za pomočnika.

Učna doba se sme podaljšati največ do enega leta.

Protiv podaljšanju je dopusten ugovor na pristojno obrtno oblast prve instance.

Učno dobo, ki ne sme presegati štirih let, določajo pristojne zadruga, vsaka za svoj okoliš.

Oddvojeni in dodatni predlogi:

1. Učna doba v trgovskih obrtih mora znašati najmanj štiri leta.
2. Podaljšanje učne dobe izreče preizkuševalna komisija sporazumno z združenim (gremijalnim) načelstvom po zaslišanju učenega gospodarja.
3. Pomočniški in mojstrski izpit se sme samo po dvakrat ponoviti.

- c) Na koliko časa bi bilo določiti pomočniško dobo?

Pomočniška doba mora trajati najmanj štiri leta.

Izpričevala morajo biti absolutno verodostojna. Zoper zadrugo ali občinske funkcionarje, ki se pregreše s tem, da potrjujejo neresnična izpričevala, je enako kakor zoper mojstre, ki taka izpričevala izdajajo, postopati s strogimi kaznimi.

Oddvojeni in dodatni predlogi:

1. Vajeniška doba naj se določi na tri leta.
2. Pomočniško dobo je določiti na najmanj šest let.
3. Za koncesionirane obrte naj velja do sedaj predpisana pomočniška doba.
4. Pomočniško dobo v tovarnah je šteti le za polovico pri rednem mojstru dovršene pomočniške dobe.
5. Dispenza brez pritrđila pristojne zadrúžne (gremijalne) organizacije naj bo nedopustna.
6. Obrtno delo med aktivnim vojaškim službovanjem se ne sme vštetiti v pomočniško dobo.
7. Olajšave pri nastopu samostojnega obrta za udeležence svetovne vojne je na vsak način popolnoma odpraviti.

- d) Ali in koliko bi bilo vpoštevati šolsko izobrazbo kot delno ali popolno nadomestilo za predpisano učno dobo in za katere obrtne kategorije?

Šolsko izobrazbo je delno vpoštevati pri vseh onih kategorijah, za katere obstojajo oblastveno odobreni, po strokovnjakih vodeni posebni učni zavodi (obrtne šole, obrtni strokovni tečajji itd.).

Absolvirana strokovna šola se všteje v učno dobo le v primeru, če je gojenec na zavodu dobil zadostno praktično strokovno naobrazbo, sicer naj se pa za rokodelske obrte zahteva vsaj še enoletna praktična izobrazba.

Oddvojeni predlogi:

1. Za trgovske stroke je zahtevati poleg dvehletne državne trgovske šole še štiri leta, poleg višje državne trgovske šole še najmanj dve leti prakse.
2. Pri rokodelskih obrtih naj se šolska izobrazba sploh ne všteva v učno ali pomočniško dobo, razen v stavbnih in v tehničnih strokah.

- e) Ali naj je pomočniška preizkušnja obligatna za vse kategorije, oziroma za katere?

Pomočniška preizkušnja bodi obvezna za vse obrtne kategorije ter se ima izvrševati z vso strogostjo po posebnem, za vsako stroko posebej predpisanem, od trgovske in obrtne zbornice preizkušnem in oblastno odobrenem pravilniku tako glede teoretične kakor glede praktične izobrazbe. Le pri učencih, ki vsled oddaljenosti ne morejo obiskovati šole, veljajo olajšave glede teoretične naobrazbe.

Dodatni in oddvojeni predlogi:

1. V stavbnih strokah se smatra za potreben obligaten polirski, oziroma delovodski izpit z ozirom na odgovornost, ki sloni na teh osebah.
2. Pomočniška preizkušnja naj bo obligatna samo za rokodelske obrte.

- f) Ali naj se uvede obvezna mojstrska preizkušnja, ali pa naj se pridrži fakultativna? Za katere obrtne kategorije?

Če se mojstrska preizkušnja uvede s sklepom zadruga ali združne zveze, je za dotični okoliš obvezna.

Dodatni in oddvojeni predlogi:

1. V okoliših, kjer se uvede obvezna mojstrska preizkušnja, se ji mora podvreči vsak obrtnik, ki je še nina.
2. Mojstrska preizkušnja naj bo splošno obvezna.
3. Razen strokovnih vprašanj bi bilo pri mojstrskih izpiti posebno važnost polagati na sestavo proračunov, kalkulacijo, korespondenco z oblastmi, znanje iz trgovskega in obrtnega zakona, iz obšega državlanskega, kazenskega in davčnih zakonov.
4. Mojstrski izpiti so izpiti višje vrste in ni umestno prepustiti jih posameznim zadrugam, pa niti združne zveze najbrž ne bi bile zmožne, v tem oziru uspešno delovati. Zelo primerno bi bilo, da vrši mojstrske preizkušnje obrtnozdružni nadzornik, ki določi za komisije potrebne strokovnjake in predseduje sam komisiji.

III. Izvzeti obrti. Šušmarstvo.

- a) Kako stališče bi bilo zavzeti glede poslov, ki so do sedaj bili izvzeti iz obrtnega zakona?

Za izdelovanje lastnih potrebščin in točenje lastnega vinskega pridelka naj veljajo dosedanja predpisi.

Kot postransko domače opravilo ni smatrati take vrste posle, ki daje onemu, ki ga izvršuje, trajen delež njegovega preživljanja.

Hišna industrija naj se dovoljuje le tam, kjer ni prizadet s tem obstoječi obrt.

Posredovalnice naj se dovoljujejo le v omejenem številu zanesljivim ljudem in pod oblastno kontrolo.

Pekarne in drogerije naj se pridružijo obrtom.

Obrtna dela v kaznilnicah naj se omejujejo na one predmete, katerih se v državi ne izdeluje v zadostni meri.

Železniška podjetja naj se omejujejo glede izdelave in popravil samo na lastno potrebo.

Potoma izvrševana opravila naj se podvržejo kakor šušmarstvo na pogoje usposobljenostnega dokaza.

Dodatni in oddvojeni predlogi:

1. Stanovanjske in realitetne posredovalnice naj se koncesionirajo.
2. Točenje lastnega vinskega pridelka brez osebne in krajevne koncesije naj se zabrani.
3. Točenje lastnega vinskega pridelka in sadjevca naj bo dovoljeno brez koncesije samo v kraju, kjer se je pridelal.
4. Hišna industrija naj se odpravi, ker pospešuje šušmarstvo.
5. Izdelki hišne industrije se smejo prodajati samo upravičenim trgovcem.
6. Delo v kaznilnicah naj ne bo dovoljeno v krojaški, čevljarški, knjigoveški, mizarski, sedlarski in tapetarski stroki.
7. Obrtno delo v lastni režiji, v vojaški upravi, pri velepodjetjih in v kaznilnicah na škodo upravičenih obrtnikov je zabraniti.

- b) Ali se naj krošnjarstvo v bodoče pripusti, v kakem obsegu v vsej državi ali samo v posameznih delih države?

Krošnjarstvo je zabraniti.

Oddvojeni predlog:

Krošnjarstvo z lastnimi izdelki domače industrije in udomačene obhodne obrte je pripustiti.

- c) Kakšne določbe naj se zahtevajo za zatiranje šušmarstva?

Šušmarstvo je zatirati s strogimi kaznimi, denarnimi in zapornimi, ki pa naj veljajo tako za nelegitimnega obrtnika kakor tudi za naročitelja dela in pospeševalca neopravičnega obrtovanja.

Pri občinah se natančno vodijo in razpoložijo vsakomur na vpregled sezname legitimnih obrtnikov.

Dodatni predlogi:

1. Policijskim in finančnim organom naj se naroči, da kontrolirajo na službenih potovanjih obrtnike in trgovce glede njihove obrtne pravice in opažene nedostatke nemudoma javijo kompetentni obrtni oblasti in o tem obvestijo pristojne (zadrúžne (gremijalne) organizacije).
2. Obrtnemu oblastvu naznanjene primere šušmarstva je takoj in z največjo naglico ter tajno preiskati in šušmarsko delo nemudoma ustaviti, porabljeni orodje pa šušmarju odvzeti.

3. Kdor daje šušmarju delo, naj se kaznuje dvakrat strogo.
4. Upravičeni obrtniki, ki s svojo pravico krijejo šušmarsko delo nelegitimnega obrtnika, naj zapadejo tudi disciplinarni kazni pristojne zadruga (gremija).
5. Dolžnost vsakega obrtnika in trgovca bodi, da takoj po nastopu obrta izvesi na vidnem prostoru svojo firmo. Kdor pa izvesi napis o obrtu, za katerega nima pravice od obrtne oblasti, naj se kaznuje zaradi goljufije.
6. Vsak obrtniški uslužbenec mora biti v posesti od mojstra izdane in od zadruga (gremija) potrjene legitimacije, katero mora med delom imeti pri sebi.
7. Obrtno delo izven službe, katera tvori glavni vir dohodkov, naj ne bo dopustno.
8. Oblastem, državnim in drugim javnim uradom je zaposlovanje šušmarjev strogo prepovedati.

IV. Pomožno delavstvo.

- a) Ali naj se razmerje med podjetnikom in pomožnim osebjem uredi z obrtnim zakonom, ali s posebnimi zakoni?

Razmerje med podjetnikom in pomožnim osebjem je urediti s posebnim zakonom, naslanjajočim se na obrtni red, ki naj tvori bazo vsem z obrtno zakonodajo združenim predpisom.

Zakon o pomožnem osebju v obrtih in trgovinah naj tvori delo zase. V ta zakon je tudi sprejeti uredbe o nedeljskem počitku ter socialnem zavarovanju.

Kot poseben zakon se tudi priporoča zakon o obrtnih zadrugah in združenih (gremijalnih) zvezah in o morebitnih mojstrskih bolniških blagajnah.

Oddvojeni predlog:

Vsi obrtne zakonodaje se tikajoči predpisi naj tvorijo skupno en sam (obrtni) zakon.

- b) Ali ne kaže iz obrtnega zakona popolnoma izločiti določbe glede bolniških blagajn?

Določbe glede bolniškega zavarovanja pomožnega delavstva je izločiti iz obrtnega zakona.

- c) Ali naj obrtni zakon obsega tudi določbe glede splošnih obrtnih nadaljevalnih šol?

Za obrtno nadaljevalno šolo naj se napravi poseben zakon; v obrtnem zakonu samem, oziroma v posebnem zakonu o zadrugah, je pa vpoštovati dolžnosti in pravice zadrug napram imenovani instituciji, ki mora biti od države ustanovljena in vzdrževana.

Dodatni in oddvojeni predlogi:

1. Priporoča se uvedba prostovoljnih pomožniških šol s strokovnim učitelstvom iz obrtniških krogov.
2. Predpisi glede obrtnih nadaljevalnih šol naj tvorijo del obrtnega zakona.

- d) Ali naj obrtni zakon obsega tudi predpise glede obrtnega nadzorovanja (inspekcij dela)?

Institucija inspekcije dela, ki tangira predvsem industrijo, naj se uredi s posebnim zakonom.

Oddvojeni predlogi:

1. Predpisi glede inspekcij dela naj tvorijo del obrtnega zakona.
2. Istotako predpisi o obrtnozadružnem nadzorništvu. Obrtne zadruga naj se redno nadzorujejo po zadružnem nadzorniku, da se doseže in vzdrži pri zadrugah red.

V. Zadrugne, gremijalne in zvezne organizacije.

- a) Ali naj se z obrtnim zakonom uvede samo tip strogo strokovnih ali tudi tip sorodno-strokovnih in morebiti celo kolektivnih (skupnih) prisilnih obrtnih organizacij?

Obrtne organizacije naj bodo prisilne, ker je le na tak način mogoče jih vzdrževati in zlasti glede učencev pospeševati njih namen.

Obrtne organizacije naj bodo strokovne ali sorodno strokovne in naj se dele z ozirom na geografske in gospodarske potrebe obrtništva: na občine, sodne okraje ali sreze z najmanj 50 člani, pri strokah z najmanj 60 člani na oblasti, če se člani z dvetretjinsko večino za to izjavijo.

Za večje okoliše kot je oblast se priporoča ustanovitev zadrug le v izjemnih primerih, odnosno pri onih strokah, ki to žele, če število članov v manjšem okolišu ne doseže števila 60.

Oddvojeni in dodatni predlogi:

1. Zadruga naj bodo na deželi kolektivne.
2. Zadruga naj bodo strokovne: za vsak srez ali za več srezov skupno pa naj se pridrži po ena skupna zadruga za obrte, ki niso vključeni v strokovnih zadrugah.

- b) Kakšne spremembe se vobče želijo glede dolžnosti in pravic prisilnih organizacij?

Pred izdajanjem obrtovnice ali koncesijske listine je v vsakem primeru zaslišati pristojno obrtno zadruga, odnosno gremij, s predložitvijo usposobljenostnih dokazov.

Posamezni predlogi:

1. Od zadružnega načelstva soglasno izraženo mnenje mora biti za obrtno oblast merodajno, če ni v nasprotju z zakonom.
2. Za zadružne in gremijalne organizacije naj se uvede neomejena prostost od taksnih in poštnih pristojbin, izvzemši edino primere poslov povsem privatnopravnega značaja.

- c) Ali naj bo članstvo v zadrugah obvezno tudi za tovarniška podjetja? Ali si naj tovarniška podjetja (industrije) ustanavljajo posebne skupne obvezne organizacije?

Tudi za tovarniška podjetja mora biti obvezna pripadnost k strokovnim, oziroma sorodno-strokovnim organizacijam.

Oddvojeni predlog:

Tovarniška podjetja naj ustanavljajo svoje skupne obvezne organizacije.

- d) Ali je tudi v bodoče organizirati pomožno osebje, izvzemši vajence, v posebnih pomožniških zborih? Kakšno naj bo razmerje pomožnega osebja napram obrtnim zadrugam?

Vajenci ne smejo ustanavljati lastnih organizacij. Pomožno osebje je smatrati kot svojce zadruga, njih delegate je pripuščati k zborom zadrug.

Organizacijo pomožnega osebja je predvideti v zakonu o pomožnem osebju ter jo prepustiti istemu.

Poseben predlog:

Pomožniški zbori naj se ukinejo, ker se zaradi nestalnosti pomočnikov težko ustanavljajo in vzdržujejo in so tudi brez pomena.

- e) V kakšnem obsegu naj se v bodoče ustanavljajo zadružne (gremijalne) zveze? Za sreze, oblasti ali zborniške okoliše strokovne ali splošne?

Prisilne zadruga (gremiji) naj pripadajo oblastni splošni zvezi obrtnih zadrug. Ako pa je več kot 20 organizacij ene in iste stroke, je dovoliti, da si dotična stroka ustanovi svojo strokovno zvezo.

Prisilne organizacije v političnih srezih naj si v svrhu skupnega posvetovanja ustanove srezke odbore, v katerih pa mora biti vključen vsaj po en zastopnik obstoječih oblastnih, zadružnih ali gremijalnih zvez.

Oddvojeni predlog:

Če je v enem kraju najmanj 12 organizacij, naj se združijo v mestno zvezo. Sicer pa se naj združujejo v srezke in državne zveze.

- f) Ali naj bo članstvo pri zadružnih zvezah obvezno ali prostovoljno?

Članstvo pri zadružni zvezi mora biti obvezno.

Oddvojeni predlog:

Članstvo zadružnih organizacij za proste obrte pri zvezi naj ostane prostovoljno.

- g) Kako naj bi se zvezam zasigurali potrebni dohodki?

Zvezam je zasigurati dohodke potom doklad na zadruga, ki jih je odmeriti po številu zadružnega članstva. Doklade se izterjujejo upravnim putem.

Oddvojeni predlog:

Zvezne doklade naj izterjavajo finančne oblasti.

- h) V katerem pogledu bi bilo morebiti treba razširiti pravice zveznih organizacij?

Zvezne organizacije naj postanejo posvetovalni organ oblastnih uprav v vseh obrtnih zadevah.

Posebni predlog:

Zadrugne in gremijalne zveze naj se oprostitjo vseh taksnih in poštnih pristojbin, izvzemši edino primere privatnopravnega značaja, kakor n. pr. pridobitve ali oddaje nepremične imovine.

VI. Otvarjanja obratov.

Kako bi bilo urediti otvarjanje in zatvarjanje obratnih lokalov v posameznih obrtnih kategorijah z ozirom na dnevni čas, nedelje, praznike, različne krajevne razmere?

Predpise o otvarjanju in zatvarjanju obratnih lokalov daje po zaslišanju prizadetih zadrug, oziroma gremijev, in na podlagi mnenja zadružnih in gremijalnih zvez obrtna oblast druge instance.

Oddvojeni predlog:
Določbe o otvarjanju in zatvarjanju obratnih lokalov naj izdajajo pristojne obrtne in trgovske organizacije in odobravajo srezki poglavarji.

VII. Obrtni svet.

Ali naj se uzakoni institucija obrtnega sveta pri ministru trgovine in industrije, kako in s kakšnim delokrogom naj se organizira?

Ker se namerava ustanoviti gospodarski svet, naj se konstituirata v okviru istega državni obrtni odsek po pravilniku, katerega so v to svrho določile obrtne zbornice, vendar le z določeno najmanj triletno funkcijsko dobo.

Oddvojeni predlog:
Institucija obrtnega sveta naj se pridrži, in sicer kot svet pri oblastni upravi in kot obrtni svet pri zakonodajnem odboru Narodne skupščine.

VIII. Kazenski postopek.

a) V koliko bi bile potrebne spremembe sedanjih predpisov glede kazenskega postopka?

V splošnem naj se predvojne denarne kazni zvišajo v razmerju spremenjene valute. Zaporne kazni naj se določijo do enega meseca.

Poostriži je kazni in kazenski postopek v onih primerih, ki se tičejo zaščite legitimnega obrtništva in povečanja ugleda obrtniškega stanu.

b) Kako bi bilo porabiti v kazenskem postopku obrtnih oblasti izrečene denarne globe?

V kazenskem postopanju izrečene denarne globe je prisoditi v korist obrtnih nadaljevalnih šol za kraj kaznivega čina, kjer pa takih šol ni, v prid prisilne organizacije, pristojne za dotični kraj in stroko, katere se kaznivo dejanje tiče.

Dodatni in oddvojeni predlogi:

1. Zadrugam prisojeni zneski se imajo porabljati za strokovno izobrazbo obrtnega naraščaja, podpiranje brezposelnih pomožnih delavcev in dotiranje sklada za mojstrsko starostno zavarovanje.
2. Denarne globe naj se prisojajo občini, v kateri se je postopek izvršil.
3. Vsako kazen zaradi šušmarstva bi bilo z dostavo pravomočne odločbe naznaniti pristojni obrtni zadrugi, oziroma gremiju.

IX. Zbornice.

a) Ali naj predpisi glede trgovskih, obrtnih in industrijskih zbornic tvorijo sestavni del obrtnega zakona?

Trgovske in obrtniške zbornice tvorijo institucijo po predpisih posebnega zakona. Vezane so pa, da odločajo v vseh važnejših vprašanjih šele po zaslišanju prizadetih zadrug, oziroma gremijev in združenih (gremijalnih) zvez.

Dodatni in oddvojeni predlogi:

1. Predpisi glede trgovskih in obrtniških zbornic naj se vnesejo v obrtni zakon.
2. Zbornice naj se ustanovljajo po oblastih.

b) Je-li bolje ustanovljati trgovske, obrtne, industrijske zbornice ločeno kakor v Srbiji ali skupne kakor v Sloveniji?

Trgovsko-obrtniške zbornice naj ostanejo skupne, kakor predvideva predlog ljubljanske zbornice.

Oddvojeni predlogi:

1. Nasvetuje se skupna zbornica s sledečimi sekcijami, katere bi se pri močnejšem razvoju mogle preosnovati v samostojne zbornice: trgovska, obrtniška, stavbna, inženjerska, industrijska, montanistična sekcija.
2. Trgovska zbornica naj se loči od obrtne.
3. Primerno je, če se ustanovijo ločene trgovske in obrtniške zbornice, toda za večje okoliše.

c) Ali naj se volitve v zbornice vrše direktno ali po delegatih?

Volitve v zbornice naj se vrše direktno, kakor to predvideva predlog Trgovske in obrtniške zbornice ljubljanske.

Oddvojeni predlog:

Volitve naj se vrše po delegatih posameznih obrtnih (gremijalnih) organizacij.

X. Zadržno nadzorovanje.

1.

Institucija zadržnih komisarjev škoduje principu svobode in ugleda svobodnih zadržnih funkcionarjev ter je iz obrtnega zakona črtati.

Zadržni instruktor naj bo uradnik obrtnopospeševalnega urada s sedežem na domicilu pokrajinske oblasti.

2.

Obrtnozadržnemu nadzorniku je treba določiti širši delokrog in dati večjo moč.

Taisti naj bo referent srezkih poglavarjev v obrtnih zadevah, kakor obstojajo posebni referenti za šolske, stavbne, gozdarske, zdravstvene, policijske zadeve ter se naj opremi z vsemi potrebnimi zakonitimi predpisi, odloki, ki se tičejo obrtništva, razsodbami upravnih sodišč in statistični podatki obrtnih zbornic, tako da bo mogel obrtniški organizaciji in poedinim obrtnikom vsikdar dajati pojasnila, ki jih običajno pri srezkih poglavarjih radi pomanjkanja in nestalnosti obrtnih referentov ni možno dobiti.

Razno.

Položnice v svrhu nakazila naročnine za «Obrtni Vestnik» smo razposlali te dni vsem onim cenj. naročnikom, ki so z naročnino za l. 1924. še na zaostanku. Prosimo jih, da nam jo nakažejo čimprej, ker moramo nujno poravnati tiskovne in druge stroške za izdajanje lista. **Upravništvo «Obrtnega Vestnika» v Ljubljani.**

Ustanove za obrtnike in vdove obrtnikov. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani razpisuje za l. 1924.: a) deset ustanov za onemogle uboge obrtnike ali trgovce, in sicer pet po 100 Din in pet po 50 Din; b) pet ustanov po 45 Din za onemogle uboge vdove obrtnikov ali trgovcev. Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 27. novembra 1924. Priloži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prosilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Nadomestne volitve za obrtno sodišče v Ljubljani. Vsi imetniki (namestniki, poslovodje, zakupniki, obratvodje) trgovskih in drugih obrtnih podjetij v okolišu ljubljanskega okrajnega sodišča se opozarjajo na razglas oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani z dne 8. novembra 1924., št. 6924/24, objavljen v Uradnem listu z dne 11. novembra 1924., št. 103., glede razpisa nadomestnih volitev za obrtno sodišče v Ljubljani, glasom katerega morajo vsi navedeni podjetniki vpslati predstojniku občine, v katere okolišu se nahaja obratvališče podjetja najkasneje do 29. novembra t. l. podatke, potrebne za sestavo volilnih imenikov (obrtne podjetniki v Ljubljani morajo vložiti tozadevne prijave pri mestnem magistratu in sicer v mestni posvetovalnici). Vsaka prijava mora vsebovati ime in priimek imetnika (namestnika, poslovodje, zakupnika, obratvodje) obrata, natančno stajališče in vrsto obrata ter ime in priimek, starost (po letih) in poklic v obratu morebiti zaposlenih delavcev in delavk, ki so nad 20 let stari (stare) in bivajo nad leto dni v tuzemstvu. Pripominja se, da vajencev in vajenk ni prijaviti, ker nimajo volilne pravice. Javne trgovske družbe, komanditne družbe, delniške družbe, pridobitne in gospodarske zadruge, družbe, zavodi in društva morajo obenem imenovati izmed oseb, poklicanih za njih zastopanje in za izvrševanje volilne pravice, osebo, ki zanje odda glasovnico. Glede te osebe je prijaviti nje ime in priimek, starost ter poklic. Gori navedeni razglas je nabit tudi na uradnih deskah v poštevh prihajajočih občin.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in gra-verjev v Ljubljani ponovno opozarja svoje člane, da se vrše preizkušnje za pomagalec pri zadrugi redno četrtletno, in sicer v mesecu februarju, maju, avgustu in novembru. Pismene prijave je pravočasno vložiti pri združnem načelstvu. V izrednih in nujnih primerih se lahko vrši preizkušnja tudi izven teh terminov proti predpisani taksi.

Sestanek Zadruga ključavničarjev v Ljubljani. Dne 10. t. m. je Zadruga ključavničarjev sklicala sestanek glede prireditve vajeiške in obrtniške razstave ter obrtnonadaljevalne šole. Udeležba je bila, žal, jako majhna. Sestanka se je udeležil tudi zvezni tajnik gospod I. Kaiser. Izvolil se je razstavni pododbor, obstoječ iz gg.: Geyer, Grošičar, Meglič, Mekina, Rebek in Breskvar. Z ozirom na to, da je šolski odbor obrtnonadaljevalne šole v Ljubljani ponovno zahteval od zadrug, da morajo one skrbeti za redno plačevanje šolnine, se je soglasno sklenilo, da se šolski odbor ponovno obvesti, da zadruga za plačevanje šolnine ni odgovorna, in naj se šolnina zahteva od tistega, ki se je v učni pogodbi za to zavezal.

Izredno slavje v Središču ob Dravi. Središče ob Dravi je imelo dne 9. t. m. izreden obrtniški praznik. Vršila se je slavnostna izročitev odlikovanja Sv. Save širom Slovenije znanemu prvaku obrtništvu, odličnemu delavcu na gospodarskem polju, tovarišu g. Zadravec. Slavje se je vršilo v praznično okinčani občinski dvorani. Razen oficijelnih zastopnikov oblasti, korporacij in društev je bilo v dvorani prav dobro zastopano domače obrtništvo, ki je hotelo ob tej priliki pokazati slavljenca, kako ga ceni, kako mu je hvaležno za zasluge, ki jih ima za obrtniški stan. Slavnostni akt izvršitve odlikovanja je izvršil ptujski glavar, vladni svetnik g. dr. Vončina, ki je v zbranih besedah nagovoril slavljenca, poudarjajoč pri tem njegove izredne zasluge, ki so bile povod odlikovanja. Svoje besede je koučal s trikratnim «Slava»-klicem na Nj. Vel. kralja! G. dr. Pless, ki je izrazil slavljenca čestitke trgovske in obrtniške zbornice, je v daljšem govoru navedel najmarkantnejše točke delovanja slavljenca, delovanja, ki stoji v najtesnejši zvezi s pokretom slovenskega obrtništvu na Štajerskem. Praznik slavljenca je tudi praznik slovenskega štajerskega obrtništvu in znak Najvišjega priznanja ne bo samo dičil prs slavljenca, ampak bo v ponos slovenskemu obrtništvu in celokupnemu slovenskemu življu na Štajerskem, kajti da je moglo slovensko obrtništvo na Štajerskem v težkih časih bivšega režima sploh životariiti, je v veliki meri zasluga neuklonljive volje g. Zadravca, njegovega kremenitega značaja in globoke narodne zavesti. — Krasne so bile tudi besede, s katerimi je čestital slavljenca zastopnik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, tovariš g. Engelbert Franchetti. Njemu so sledile čestitke Mariborske splošne obrtne zveze po nje predsedniku g. Burešu. Vrstili so se nato govori zastopnika finančne oblasti g. svetnika dr. Perneta, župana središkega, zastopnikov zadruga središke ter obrtnega društva, Sokola, ognjegascev in političnih organizacij. Iz odgovorov, ki jih je dal gospod slavljenec vsakemu posamezniku, je odsevala vsa ona skromnost, ki tako izredno diči našega slavljenca. Kot mož ciljne smotrenosti, ki ne ljubi praznega besedičenja, se ni naš tovariš gospod Zadravec nikdar silil v ospredje, našel si ga pa in ga še najdeš vedno in povsod, kjer je treba dela. — Pri obedu, ki je sledil v gostoljubni hiši tovariša gospoda Zadravca, kjer si mogel opaziti veliko naklonjenost in prav prisrčno vdanost, ki jo uživa naš tovariš g. Zadravec v vseh slojih, se je mislilo tudi na neodrešene naše brate in se je odposlalo podružnici Jugoslovenske Maticе v Ormožu znesek 1405.50 Din, od katerih je daroval slav-

ljenec sam 1000 Din. Naj bi naši delaljubni tovariši našli v tovarišu Zadravec vodnika, kateremu naj bi skušali slediti na vseh potih in ako bo pustil tovariš Zadravec našemu obrtništvu le nekaj svojih naslednikov, lahko mirno zremo v svojo bodočnost.

Z razpošiljanjem obrtniškega koledarja za leto 1925., pričnemo te dni. Prosimo nadaljnjih naročil.

Listnica uredništva. Tovariša g. Z. in g. K. Iskrena bvala! Priobčimo prihodnjič, ker je v današnji številki radi obširnega predloga celjske zadrugašne konference zmanjkalo prostora. Zdravo!

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Fiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

IVAN ZAKOTNIK

mestni tesarski mojster

Telefon št. 379.

LJUBLJANA

Telefon št. 379.

Dunajska cesta 46.

.....

Usakovrstna tesarska dela, moderne lesne stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, leđenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. Građba lesenih mostov, jezov in mlinov. Parna žaga. — Tovarna furnirja.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem posloppju).

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457 in 548.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Ljubljanska posojilnica

r. z. z. o. z.

v novopreurejenih prostorih v Ljubljani

Mestni trg št. 6

obrestuje vloge na hranilne knjižice
in tekoči račun najugodnejše ter spre-
jema v inkaso fakture in cesije terjatev.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50.000.000--

Skupne rezerve: okrog

Din 10.000.000--

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice
Celje
Crnomelj
Kranj

Logatec
Maribor
Metković
Novi Sad
Trst

Ptuj
Sarajevo
Spit
Gorica

Brzojavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

**Priporoča se za vse
bančne posle**

Strojne tovarne in livarne, d. d. v Ljubljani

Dunajska cesta št. 35

Brzjavni: Stroj

Telefon št. 142 in 230

Stroji za obdelovanje lesa

Turbine

Sesalke

Transmisije

Armature

Zvonovi

Železolivarna

Kovinska

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po iz-
rednih pogojih, pospešuje ustanav-
ljanje obrtnih in industrijskih podje-
tij, izvršuje vse bančne transakcije
najkulantnejše. Vloge na knjižice in na
tekoči račun se obrestujejo počenši s
1. novembrom 1922. za pol odstotka
višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.